

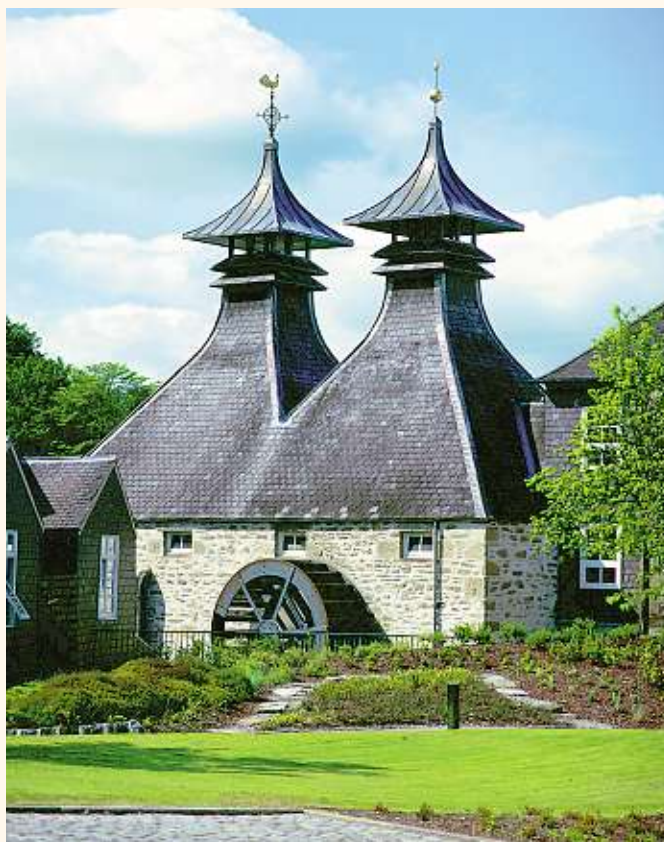
Skotskou nebo irskou?

Sklenička tradiční dobré whisky pomůže rozjasnit i nynější pošmourné večery. Ty nejvyhlášenější pocházejí ze Skotska.

Zatímco průměrná spotřeba vína rok od roku v České republice roste, konzum destilátů meziročně klesá. Přesto jsou mezi lihovinami takové, které se o katastrofický propad zájmu nemusí obávat. Rozhodně mezi ně patří kvalitní whisky, která má ve světě i u nás stále dost vyznavačů, milovníků a ctitelů. Tento nevlídný roční čas nečas je snad přímo předurčen k tomu dát si někde v teple, pokud možno u krbu, skleničku medově jiskřivého nápoje.

Jak, s čím a z čeho

Pro milovníky whisky nezní základní otázka, jestli ji pít či ne, ale jestli ředěnou – s ledem či vodou – nebo čistou. Je to pochopitelně záležitost ryze individuální. Pravdou ovšem je, že všichni reprezentanti či majitelé destilérky, kde whisky či whiskey připravují, ji pijí čistou. Podobně jako koňak v pokojové teplotě, aby mohli dokonale vychutnat její aroma a chuť. Ostatně i v návštěvnických ochutnávkových místnostech, které nechybějí v žádné významnější vý-

Historická skotská palírna Chivas Regal

robně tohoto ušlechtilého nápoje, podávají degustační vzorky bez ledu a vodu na zapití dávají zvlášť.

Hlavní surovinou pro přípravu whisky je obilí, respektive slad z něj připravený. Vlastní postup destilace je podobný jako při pálení ovocných destilátů. Alkohol vzniklý kvašením se odděluje zahříváním v destilačních přístrojích.

Co vše ovlivňuje kvalitu

Slovo whisky je keltského původu a pochází z pojmu auque baugh neboli živá voda. Nejslavnější pravá skotská se pálí z ječmenného sladu ve čtyřech oblastech Skotska, kde ji produkuje 84 palíren. Jinde ji připravují i z kukuřice, žita či pšenice. V Irsku jí říkají whiskey a používají při její výrobě na rozdíl od Skotska slad nesusušený rašelínou

a trojí destilaci. V Kanadě místo z ječmene dělají slad z žita. V USA je to většinou také whiskey a ta původní z Marylandu a Pensylvánie byla čistě žitná, dnešní bourbon z Kentucky se dělá z větší části z kukuřičného sladu. Dokonalou jednosladovou whisky dnes dovedou dělat i v Japonsku.

Významnou roli pro její vůni a chuť hraje nejenom slad a způsob pálení, ale i podnebí a geologie prostředí, kde obilí roste, způsob sladování, kvasinky, složení rašeliny používané v palírnách, voda, která se užívá na ředění, sudy, ve kterých stárne, i prostředí, kde jsou sudy uskladněné. Například všechny palírny na skotském ostrově Islay leží u moře, a proto má zdejší nemíchaná whisky nezaměnitelnou vůni moře. ■

LIBOR ŠEVČÍK

Ochutnávka

Chivas Regal 12

Charakteristika: Dvanáctiletá Chivas Regal je luxusní skotská whisky míchaná (blended) z více než čtyřiceti jednodruhových. Připravují ji v palírně Strathisla (zal. 1786), která je nejstarší na Skotské vysočině. Vyznačuje se sladovou nasládlostí se stopami rašelínového kouře v chuti i vůni. Její sytě zlatá barva je dána dlouhým zráním v dubových sudech. Její srdce tvoří jednodruhová sladová whisky Strathisla a na chuť se výrazně podílí whisky Longmorn, The Glenlivet, Glen Grant, Benriach, Capertonich a desítky dalších. Je to mistrovské dílo lidí, kteří dokážou namíchat optimální složení.

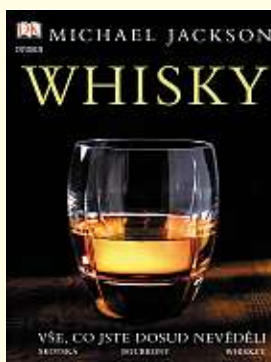
Grant's Family Reserve

Výrobce: William Grant and Sons, Skotsko, letos tato firma získala ocenění Lihovar roku, jako jediná destilérka, podruhé za sebou.

Charakteristika: tenhle zlatistý nápoj znají ve 180 zemích světa. Je to dílo mistra míchače Davida Stewarta, který vychází z původní receptury z roku 1898. Srdce jí dávají jednosladové whisky Glenfiddich a The Balvie a další druhy z palírny Girvan. Jejím charakteristickým znakem je dlouhá jemná sametová dochuť.

Knižní tip

Michael Jackson: WHISKY

Vše, co jste dosud nevěděli
Výpravná publikace poskytující přehledné komplexní informace o whisky a nejvýznamnějších producentech.

Vydala: Euromedia Group
Doporučená cena: 449 Kč
www.euromedia.cz